

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 5/19

Λουξεμβούργο, 23 Ιανουαρίου 2019

Απόφαση στην υπόθεση C-661/17
M.A., S.A., A.Z. κατά International Protection Appeals Tribunal κ.λπ.

Κράτος μέλος το οποίο έχει γνωστοποιήσει την πρόθεσή του να αποχωρήσει από την Ένωση σύμφωνα με το άρθρο 50 ΣΕΕ παραμένει υπεύθυνο κράτος κατά την έννοια του κανονισμού Δουβλίνο III

Απόκειται σε κάθε κράτος μέλος να καθορίσει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες προτίθεται να κάνει χρήση της διακριτικής του ευχέρειας και να δεχθεί να εξετάσει το ίδιο μια αίτηση διεθνούς προστασίας για την οποία δεν είναι υπεύθυνο

Στις 10 Ιανουαρίου 2017, το International Protection Appeals Tribunal (IPAT, Ιρλανδία) επικύρωσε απόφαση του Ιρλανδού επιτρόπου για τους πρόσφυγες με την οποία ο τελευταίος συνιστούσε τη μεταφορά στο Ηνωμένο Βασίλειο των S.A. και M.A., καθώς και του τέκνου τους A.Z. Ο επίτροπος έκρινε ότι το Ηνωμένο Βασίλειο ήταν η υπεύθυνη χώρα για την εξέταση των αιτήσεων ασύλου που είχαν υποβάλει οι S.A. και M.A. βάσει του κανονισμού Δουβλίνο III ¹.

Το IPAT έκρινε ότι δεν ήταν αρμόδιο να κάνει χρήση της δυνατότητας που παρέχει η προβλεπόμενη από τον εν λόγω κανονισμό ρήτρα διακριτικής ευχέρειας ², κατά την οποία κάθε κράτος μέλος δύναται να αποφασίζει να εξετάσει αίτηση διεθνούς προστασίας που του υποβάλλεται, ακόμη και αν δεν είναι αρμόδιο για την εξέταση αυτή βάσει των κριτηρίων για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους.

Επιληφθέν προσφυγής κατά της απόφασης του IPAT, το High Court (ανώτερο δικαστήριο, Ιρλανδία) έκρινε ότι για την επίλυση της ενώπιον του διαφοράς έπρεπε, προκαταρκτικά, να καθορίσει τις επιπτώσεις που ενδέχεται να έχει για το σύστημα του Δουβλίνου η διαδικασία αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση. Υπέβαλε λοιπόν διάφορα ερωτήματα στο Δικαστήριο.

Στην απόφαση που εξέδωσε σήμερα, το Δικαστήριο υπενθυμίζει, καταρχάς, ότι η εκ μέρους κράτους μέλους γνωστοποίηση της πρόθεσής του να αποχωρήσει από την Ένωση σύμφωνα με το άρθρο 50 ΣΕΕ δεν έχει ως αποτέλεσμα την αναστολή της εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης στο εν λόγω κράτος μέλος και, κατά συνέπεια, το δίκαιο αυτό εξακολουθεί να ισχύει πλήρως στο κράτος μέλος αυτό μέχρι την πραγματική αποχώρησή του από την Ένωση.

Επισημαίνει, περαιτέρω, ότι, όπως σαφώς προκύπτει από το γράμμα της ρήτρας διακριτικής ευχέρειας που προβλέπει ο κανονισμός Δουβλίνο III, η εν λόγω ρήτρα **είναι προαιρετικής φύσης, η δε άσκηση της ευχέρειας αυτής δεν υπόκειται μάλιστα σε καμία ιδιαίτερη προϋπόθεση**. Σκοπός της είναι να παρέχεται σε κάθε κράτος μέλος η δυνατότητα να αποφασίζει, ασκώντας τα κυριαρχικά του δικαιώματα, σε συνάρτηση με πολιτικά, ανθρωπιστικά ή πρακτικά κριτήρια, να εξετάσει αίτηση διεθνούς προστασίας, ακόμη και αν δεν είναι υπεύθυνο κατ' εφαρμογή των κριτηρίων του εν λόγω κανονισμού. Η διαπίστωση αυτή συνάδει εξάλλου προς τον σκοπό της εν λόγω ρήτρας, ήτοι τη διαφύλαξη των προνομίων των κρατών μελών κατά την άσκηση του δικαιώματος χορήγησης διεθνούς προστασίας, καθώς και προς την πάγια νομολογία του

¹ Άρθρο 6, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΕ) 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αιτήσεως διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα (ΕΕ 2013, L 180, σ. 31).

² Άρθρο 17, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο III.

Δικαστηρίου, κατά την οποία οι προαιρετικές διατάξεις παρέχουν ευρεία εξουσία εκτιμήσεως στα κράτη μέλη.

Το Δικαστήριο φρονεί ότι το γεγονός ότι ένα κράτος μέλος, εν προκειμένω το Ηνωμένο Βασίλειο, το οποίο προσδιορίζεται ως υπεύθυνο κατά την έννοια του κανονισμού Δουβλίνο III, έχει γνωστοποιήσει την πρόθεσή του να αποχωρήσει από την Ένωση σύμφωνα με το άρθρο 50 ΣΕΕ δεν υποχρεώνει το προσδιορίζον κράτος μέλος, εν προκειμένω την Ιρλανδία, να εξετάσει το ίδιο την αίτηση διεθνούς προστασίας, κατ' εφαρμογή της ρήτρας διακριτικής ευχέρειας.

Στη συνέχεια, το Δικαστήριο εξέτασε αν ο κανονισμός Δουβλίνο III έχει την έννοια ότι απαιτεί να επαφίενται στην ίδια εθνική αρχή τόσο ο προσδιορισμός του υπεύθυνου κράτους μέλους κατ' εφαρμογή των οριζόμενων στον εν λόγω κανονισμό κριτηρίων όσο και η χρήση της προβλεπόμενης στον κανονισμό ρήτρας διακριτικής ευχέρειας. Ως προς τούτο, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι ο κανονισμός Δουβλίνο III δεν περιέχει καμία διάταξη που να διευκρινίζει ποια αρχή είναι αρμόδια να λάβει απόφαση κατ' εφαρμογή των κριτηρίων που ορίζει ο εν λόγω κανονισμός σχετικά με τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους ή βάσει της ρήτρας διακριτικής ευχέρειας. Ο κανονισμός αυτός δεν διευκρινίζει εξάλλου αν ένα κράτος μέλος πρέπει να αναθέτει στην ίδια αρχή την εφαρμογή των εν λόγω κριτηρίων και την εφαρμογή της εν λόγω ρήτρας διακριτικής ευχέρειας. Αντιθέτως, ο εν λόγω κανονισμός ορίζει ότι κάθε κράτος μέλος κοινοποιεί αμελλητί στην Επιτροπή τις αρχές, στις οποίες έχει ειδικά ανατεθεί η εκτέλεση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον κανονισμό αυτό, καθώς και κάθε τροποποίηση σε σχέση με τις αρχές αυτές.

Το Δικαστήριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι εναπόκειται στα κράτη μέλη **να καθορίζουν ποιες εθνικές αρχές είναι αρμόδιες για την εφαρμογή του κανονισμού Δουβλίνο III. Προσθέτει ότι ένα κράτος μέλος είναι ελεύθερο να αναθέτει σε διαφορετικές αρχές την εφαρμογή των οριζόμενων από τον κανονισμό κριτηρίων για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους και την εφαρμογή της ρήτρας διακριτικής ευχέρειας του εν λόγω κανονισμού.**

Επιπροσθέτως, οι διατάξεις του κανονισμού Δουβλίνο III ³ δεν επιβάλλουν σε κράτος μέλος, το οποίο δεν είναι υπεύθυνο, βάσει των οριζόμενων στον κανονισμό αυτό κριτηρίων, για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας, να λαμβάνει υπόψη το υπέρτερο συμφέρον του παιδιού και να εξετάζει το ίδιο την αίτηση αυτή, κατ' εφαρμογή της προβλεπόμενης από τον εν λόγω κανονισμό ρήτρας διακριτικής ευχέρειας.

Το Δικαστήριο φρονεί επίσης ότι ο κανονισμός δεν επιβάλλει να προβλέπεται προσφυγή κατά της απόφασης να μη γίνει χρήση της ρήτρας διακριτικής ευχέρειας, με την επιφύλαξη ότι η απόφαση αυτή μπορεί να προσβληθεί στο πλαίσιο προσφυγής κατά της απόφασης μεταφοράς.

Τέλος, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι, **ελλείψει αποδείξεως περί του αντιθέτου, ο κανονισμός Δουβλίνο III καθιερώνει τεκμήριο σύμφωνα με το οποίο είναι προς το υπέρτερο συμφέρον του παιδιού να μην αντιμετωπίζεται η κατάσταση του εκάστοτε παιδιού χωριστά από εκείνη των γονέων του.**

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

³ Άρθρο 6, παράγραφος 1.

Το [πλήρες κείμενο](#) της απόφασης είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της απόφασης διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎ (+32) 2 2964106